

HRVATSKI SABOR

KLASA: 960-01/14-01/03

URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 20. listopada 2014.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o proglašenju Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve Pojramosa/Holokausta, koji se obilježava 2. kolovoza*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika nacionalnih manjina, aktom od 13. listopada 2014. godine.

Za svog predstavnika, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Veljka Kajtazija, zastupnika u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA
NACIONALNIH MANJINA
Tel: 4569 472
Fax: 4569 622
e-mail: klubnm@sabor.hr
Zagreb, 13. listopada 2014.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Priljeno: 16-10-2014		
Klasifikacijska oznaka	Org. jeo	
960-01/14-01/03	65	
Državni broj	Prn	Vrij
6532-5-14-01	1	-

Predsjedniku Hrvatskoga Sabora
g. Josipu Leki
Trg Svetog Marka 6
10 000 Zagreb

Predmet: Prijedlog odluke o proglašenju Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve Pojramosa/holokausta, koji se obilježava 2. kolovoza

Poštovani,

obraćamo Vam se, prema članku 172. Poslovnika Hrvatskog Sabora i prema članku 81. Ustava Republike Hrvatske, sa inicijativom Kluba zastupnika nacionalnih manjina za proglašenje „Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve Pojramosa/holokausta“, koji se obilježava 2. kolovoza

Na inicijativu brojnih romskih organizacija, Vijeće Europe je podržalo inicijativu za priznavanje Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve Pojramosa/Holokausta.

Republike Poljska i Mađarska su posebnim rezolucijama priznali 2. kolovoz kao Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve Pojramosa/Holokausta.

Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve Pojramosa/Holokausta dan je na koji se komemorira sve romske žrtve Drugog svjetskog rata, a on se obilježava u sjećanje na 2. kolovoza 1944. godine kada je 2897 Roma ubijeno u koncentracijskom logoru Auschwitz.

U prilogu dostavljamo obrazloženje našeg prijedloga, te Jasenovačku deklaraciju s imenima potpisnika.

Predlagatelj bi bio Klub nacionalnih manjina, a u ime Kluba nacionalnih manjina prijedlog bi obrazložio saborski zastupnik dvanaest nacionalnih manjina u Klubu nacionalnih manjina, gospodin Veljko Kajtazi.

S poštovanjem,
Nedžad Hodžić, dipl. ing.
predsjednik Kluba nacionalnih manjina

Prijedlog

ODLUKA

O proglašenju „Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve Pojramosa/holokausta“, koji se obilježava 2. kolovoza

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj

_____ 2014. godine donio

ODLUKU

I.

Dan 2. kolovoz proglašava se Međunarodnim danom sjećanja na romske žrtve Pojramosa/holokausta

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Narodnim novinama.

KLASA:

U Zagrebu,

Obrazloženje prijedloga za priznanjem 2. kolovoza – Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve Porajmosa / Holokausta

U Republici Hrvatskoj romska nacionalna manjina jedna je od 22 Ustavom priznate nacionalne manjine. Za vrijeme Drugog svjetskog rata pripadnici romskog naroda su uz pripadnike drugih naroda bili žrtve ustaškog režima u tzv. NDH. Od 1941.-1945. godine romski je narod s područja Hrvatske gotovo u cijelosti istrebljen, a na prvom poslijeratnom popisu stanovništva (1948. godine) u Narodnoj Republici Hrvatskoj evidentirano je samo 405 Roma. Dosad je imenom i prezimenom utvrđeno 16 173 žrtava ustaškog Koncentracijskog logora Jasenovac romske narodnosti. Romi su bili ubijani i u logorima nacističke Njemačke i u logorima zemalja drugih nacističkih saveznika. Nakon Drugog svjetskog rata romska je žrtva zaboravljena i stoga marginalizirana u procesima komemoracije žrtava Drugog svjetskog rata, historiografiji, obrazovnim programima i udžbenicima, a romske se žrtve tek usputno spominju kada se nabrajaju stradalnički narodi u Drugom svjetskom ratu.

Romska zajednica pokazuje važnost sjećanja na stradanje Roma za vrijeme Drugog svjetskog rata te od 2012. godine, kao i u ostalim europskim državama, obilježava 2. kolovoza kao Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve Porajmosa / Holokausta. Tog se dana, u organizaciji Romskog nacionalnog vijeća, na romskom groblju Uštica u Spomen-području Jasenovac, organizira komemorativni skup kojem na kojem sudjeluju brojne osobe iz političkog i javnog života – predstavnici najviših državnih institucija, jedinica lokalne i područne samouprave, diplomatskog zbora, nevladinih organizacija, vjerskih zajednica, kao i Romi iz cijele Hrvatske i drugih zemalja Europe, kako bi obnovili sjećanje na Porajmos / Holokaust Roma.

Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve Porajmosa / Holokausta dan je na koji se komemoriraju sve romske žrtve Drugog svjetskog rata, a on se obilježava, na inicijativu romskih organizacija, 2. kolovoza u sjećanje na 2. kolovoza 1944. godine kada je 2897 Roma ubijeno u koncentracijskom logoru Auschwitz.

Dva su nacionalna parlamenta dosad proglasila 2. kolovoz Danom sjećanja na romske žrtve Holokausta - 2005. godine je to učinio Parlament Republike Mađarske, a 2011. godine Parlament Republike Poljske.

U sklopu predsjedanja Republike Hrvatske Desetljećem za uključivanje Roma, u Zagrebu i Jasenovcu je 2013. godine održana konferencija „Povezivanje povijesnog iskustva Roma u Europi s promicanjem tolerancije i nediskriminacije Roma“ na kojoj su usvojeni zaključci i preporuke konferencije u obliku Jasenovačke deklaracije. Njome se, između ostalog, zahtijeva državno i općedruštveno priznavanje romskog stradanja u Drugom svjetskom ratu u europskim i drugim zemljama, ponajviše radi rastuće diskriminacije prema Romima te poticanje znanstvenih i drugih istraživanja vezanih uz stradanje Roma u Drugom svjetskom ratu kao jedan od uvjeta za primjereno priznavanje njihovog stradanja.

Ovaj je prijedlog u sinergiji s Rezolucijom Europskog parlamenta o sjećanju na Holokaust, antisemitizam i rasizam od 27. 05. 2005. te s prijedlogom Pisane izjave Europskog parlamenta o ustanovljenju Europskog dana sjećanja na romske žrtve Holokausta 2. kolovoza (0029/2012).

Nezdet Mustafa, Dragoljub Acković, Veljko Kajtazi, Danijel Vojak, Erika Thürmer, Viorel Achim, Gerhard Baumgartner, Ian Hancock, Fabian Sanchez, Dan Oprescu Zenda, Senda Cara, Violeta Mičić, Mehmet Beriša, Jan Balaz, Ljiljana Dobrovšak, Samir Šlaku, Andrea Čolak, Suzana Krčmar, Ahmet Jašarevski, Sejdo Jašarov, David D. Orlović, Bibijana Papo, Barbara Liegl, Tünde Buzetzky, Diana Topčić Rosenberg, Damir Boras, Vergil Hasan Ibryam, Ljatif Demir, Mislav Ježić, Olexandr Levchenko, Andrea Ikić-Böhm, Attila Sztojka

Jasenovačka deklaracija

Sudionici Međunarodne konferencije „Linkage of the historical experience of Roma in Europe with the promotion of tolerance and non-discrimination of Roma“ („Povezivanje povijesnog iskustva Roma u Europi s promicanjem tolerancije i nediskriminacije Roma“) održane 23. i 24. svibnja 2013. u Zagrebu i Jasenovcu, te u sklopu predsjedanja Republike Hrvatske *Desetljećem za uključivanje Roma 2005. – 2015.*, imajući na umu

European Parliament resolution on remembrance of the Holocaust, anti-Semitism and racism (P6TA(2005)0018) od 27. svibnja 2005.

i podupirući

Written declaration in European Parliament on establishing a European Day of Remembrance for Victims of the Roma Holocaust (0029/2012) od 10. rujna 2012.,

te ostale relevantne dokumente,

ovim putem zaključuju:

1. Nad romskim stanovništvom u mnogim europskim i drugim zemljama za vrijeme Drugoga svjetskog rata izvršeni su brojni zločini koji su imali za cilj njihov genocid, odnosno sustavno istrebljenje, a doveli su do Porajmosa. Ovaj zločin je dugi niz godina bio sustavno prešućivan.
2. Potrebno je državno i opće društveno priznavanje romskog stradanja u Drugom svjetskom ratu u europskim i drugim zemljama, ponajviše radi rastuće diskriminacije prema Romima.
3. Potrebno je poticanje znanstvenih i drugih istraživanja vezanih uz stradanje Roma u Drugom svjetskom ratu kao jedan od uvjeta za primjereno priznavanje njihovog stradanja.
4. Potrebno je unapređivanje i usklađivanje rada obrazovnih institucija u europskim i drugim zemljama kako bi se na primjeren način educiralo stanovništvo o stradanju Roma za vrijeme Drugoga svjetskog rata. U ovom kontekstu potrebno je poticati unapređivanje poznavanja romske kulture, jezika i povijesti na obrazovnim institucijama na svim razinama.
5. Potrebno je poticati javne i druge medije u europskim i drugim zemljama da na primjeren način informiraju stanovništvo o stradanju Roma u Drugom svjetskom ratu.
6. Potrebno je poticati državne i druge institucije i organizacije na primjereno obilježavanje Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve Porajmosa (2. kolovoza), posebice na mjestima njihovog stradanja.
7. Potrebno je poticati muzejske i druge slične institucije u europskim i drugim zemljama na organiziranje kulturno – edukacijskih aktivnosti o stradanju Roma u Drugom svjetskom ratu. U onim institucijama, gdje za to postoje adekvatni uvjeti, potrebno je osnivanje posebnih odjela koji su posvećeni Porajmosu.